

2021

Річний звіт Екоклубу

ЗМІСТ

3 ПЕРЕДМОВА

4 ПРО ЕКОКЛУБ

6 БІЛЬШЕ, НІЖ ЦИФРИ

7 СТАЛА ЕНЕРГЕТИКА ТА ЕНЕРГЕТИЧНИЙ РОЗВИТОК ГРОМАД

Пропозиції до Проекту Закону України №4507 “Про енергоефективність”
Робота над Проектом Закону України “Про вилучення з обігу ламп з низькою енергоефективністю та стимулювання застосування енергозберігаючих ламп та освітлювальних приладів”
Енергоаудит для ОСББ
Петиція проти штучного заниження тарифу тепlopостачання для рівнян
Публічна дискусія “Чому Рівному необхідно зберегти централізоване опалення?”
Навчання “ЕнергоШкола депутата й управлінця 2.0”
Навчання зі створення енергетичних кооперативів “CIVIL SOCIETY ENERGY 2021”
Вебінари та підтримка для ОСББ та підрядників
Вебінар “Енергоефективність: конкретні поради та алгоритм впровадження змін в громадах”
Місцеві енергетичні та кліматичні плани та зміна клімату

19 АДАПТАЦІЯ ТА КЛІМАТИЧНІ РІШЕННЯ

Участь у міжнародних кліматичних переговорах
Обговорення Національно визначеного внеску України до Паризької угоди
Оцінка вразливості Рівного до зміни клімату
Інформаційна кампанія #тегни_калюжу
Онлайн-дискусія “Адаптовані та щасливі. Як громадам створити дієві кліматичні плани”
Презентація результатів всеукраїнського соціопитування “Зміна клімату і кліматична адаптація”

25 БЕЗПЕЧНА ПРОМИСЛОВІСТЬ

Перемога Екоклубу у Верховному Суді над Кроноспаном
Дослідження “Оцінка впливу на довкілля: умови та досвід реалізації в Україні”
“Свято чистого повітря”

28 ПІДТРИМКА ІНШИХ ГО ТА ІНІЦІАТИВ

Участь у Менторській програмі 2.0 від Центр демократії та верховенства права (ЦЕДЕМ)
Мережі

29 РОЗВИТОК ЕКОКЛУБУ

Тренінг з підготовки та оцінки проектів спільно з Nesehnuti у м. Брно (Чехія)
Зустрічі із партнерами у Берліні для обговорення співпраці

32 ЗАХОДИ З ПРИХИЛЬНИКАМИ

35 ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

36 ПАРТНЕРИ

36 ЯК ТА ДЛЯ ЧОГО ВИ МОЖЕТЕ ПІДТРИМАТИ ЕКОКЛУБ

ПЕРЕДМОВА

Коли я пишу цей текст, народ та армія України уже майже три місяці захищають свою незалежність від російської агресії. Однією з передумов нападу, яка створила ресурсну базу, став багаторічний експорт російських нафти, газу та вугілля на Захід та й в Україну. Таким чином, до глобального завдання зупинки зміни клімату додалося ще одне нагальне – зупинити фінансування російської військової машини. Кращим способом для досягнення обох цих цілей є повна зупинка споживання викопних енергоносіїв.

Війна та перехід до низьковуглецевої економіки – це, безперечно, виклики для нашої держави. Ми маємо гідно відповісти на ці виклики, побудувавши країну, яка дбає про людей та довкілля.

На цьому шляху нам потрібні згуртоване суспільство, яке вірить та підтримує обраний шлях, а також пристосовані до цих викликів інституції. Війна ще раз показала, як українці можуть об'єднуватися та разом працювати.

Після перемоги ми маємо втілювати зарання підготовлені реформи, які будуть спрямовані на забезпечення охорони довкілля, скорочення викидів парникових газів та збереження біорізноманіття. Ці реформи мають розвивати реформу децентралізації та базуватися на принципі субсидіарності. Саме громади, що дбають про довкілля та власний розвиток є запорукою вільної та щасливої України. Екоclub продовжує працювати заради досягнення таких цілей.

Ми вдячні всім, хто був з нами протягом цього року - членам, прихильникам, донорам, партнерам за натхнення, ідеї, спільну роботу та досвід! У 2022 році у нас з вами буде дуже багато роботи для відбудови нашої країни. В нас є унікальний шанс побудувати нові міста і громади – енергонезалежні, енергоощадні та адаптовані до зміни клімату, із застосуванням найсучасніших природоорієнтованих рішень.

**Андрій Мартинюк,
Виконавчий директор ГО «Екоclub»**

4 ПРО ЕКОКЛУБ

Екоклуб – це громадська організація в Рівному, що працює більше 20-ти років задля збереження довкілля. Понад 10 із них – у сфері енергозбереження, адже саме енергетика найбільш згубно впливає на довкілля. Ми віримо, що природа є цінністю сама по собі, незалежно від практичної користі для людини.

Наша місія: Творимо безпечне довкілля, впливаючи на політику і посилюючи спільноти.

Візія Екоклубу:

Ми вважаємо, що непорушене довкілля та дика природа є цінностями самі по собі. Сталий розвиток суспільства забезпечить гармонійний розвиток людства без шкоди природі. Ми наснажуємо людей за допомогою:

- 1) поширення знань про важливість охорони довкілля
- 2) мобілізації до участі у формування та впровадження енергетичної та екологічної політики
- 3) солідарності та співпраці, які дозволять враховувати цінність довкілля на всіх рівнях людського буття.

Ми вважаємо, що підвищення енергоефективності та поширення відновлюваних джерел енергії є життєвонеобхідними заходами для попередження подальшого руйнування довкілля включно зі змінами клімату. Такі заходи є першочерговими для розбудови України.

Цінності Екоклубу:

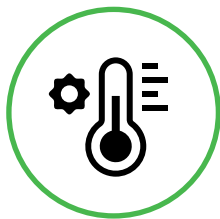
Ми працюємо заради безпечного майбутнього зі сталою доступною енергетикою. Ми сповідуємо ненасильство та толерантність і з повагою ставимося до різних поглядів. Ми зберігаємо нашу незалежність від політичних партій та бізнесових інтересів. Ми усвідомлюємо вплив наших дій на довкілля та докладаємо зусиль для зменшення його негативних наслідків.

Екоклуб рухається до досягнення стратегічних цілей до 2023 року:

Ціль 1.

Громади усвідомлюють потребу і переваги низьковуглецевого розвитку та інвестують у нього.

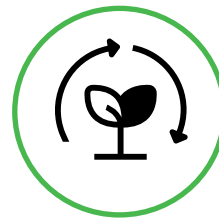
Ціль 2.

Зміна клімату (ЗК) є інтегрованою в національну і місцеву політику розвитку завдяки суспільному запиту та участі усіх гравців.

Ціль 3.

Місцеві ОГС є рушійною силою змін та каналом поширення передових практик і рішень в сфері клімату та енергетики гравців.

Ціль 4.

Екоклуб – стала, відповідальна, впливова природоохоронна організація в Україні.

5 ■ Правління Екоклубу

2021 рік став роком оновлення Правління нашої організації. Ми ростемо і змінюємося, росте і змінюється Правління. Склад Правління розширився, як і спектр сфер діяльності його членів. Це зміцнює нашу сталість та дозволяє не втрачати фокус нашої уваги, а саме – цінність непорушної та дикої природи, якій не шкодить розвиток людства.

Гетун Олег, голова Правління

Приватний підприємець у сфері організації активного відпочинку (сплави, корпоративи, квести, тощо). Інший напрям роботи – монтаж промислових систем GPG-моніторингу на комерційному транспорті.

Частину часу Олег приділяє роботі у громадській сфері, а саме: робота із дітьми та молоддю в Пласті НСОУ, охорона довкілля з ГО “Екоклуб”, організація змагань із водного туризму і пригодницьких перегонів.

Освіта: магістр-еколог.

Оношко Анатолій, член Правління

Приватний підприємець. У минулому – виконавчий директор ММГО “Екоклуб”. “Завжди цікавився природою. Мене хвилює стан довкілля, у якому живемо ми та наші діти, тому прагну робити будь-які кроки для збереження його чистоти. Одним із перших моїх невеличких бізнесів був бізнес по заготівлі вторинної сировини: макулатури, склотари, ПЕТу тощо. Мріючи впливати на чистоту довкілля, хочу бути активним у діяльності Екоклубу, орієнтуватися та брати активну участь у природоохоронних проектах організації.”

Освіта: фінансист.

Оксана Головка, членкиня Правління

Кандидатка сільськогосподарських наук (спеціальність Екологія), завідувачка науково-дослідного сектору Національного природного парку “Дермансько-Острозький”.

Тетяна Цикун, членкиня Правління

Наукова співробітниця в Goethe-Universität Frankfurt am Main, Institute of Ecology, Evolution and Diversity. Сфера професійної діяльності – екологія, лісова фітопатологія, геноміка та популяційна генетика фітопатогенів та шкідників дерев.

Активно волонтерила в Екоклубі упродовж 2002-2005 років.

Оксана Польш, членкиня Правління

Бакалавриня геоінформаційних систем та технологій Національного університету водного господарства та природокористування; бакалавриня географії в Університеті Людвіга Максиміліана в Мюнхені та із земельного менеджменту в Технічному університеті Мюнхену; студентка-магістрантка антропогеографії та сталого розвитку в Університеті Людвіга Максиміліана в Мюнхені.

6 БІЛЬШЕ, НІЖ ЦИФРИ

ОПИТУВАЛЬНИКИ:

- про опалення в Рівному – 158 респондентів (147 із них – з Рівного)
- про опалення в країні – 216 респондентів
- про місця підтоплень у м. Рівне – зібрано 33 місця
- 358 рівнян(ок), щоб виявити, наскільки та в яких сферах вразливі до клімату жителі та жительки громади та що вони готові робити, щоб сприяти адаптації до кліматичних змін.

7 СТАЛА ЕНЕРГЕТИКА ТА ЕНЕРГЕТИЧНИЙ РОЗВИТОК

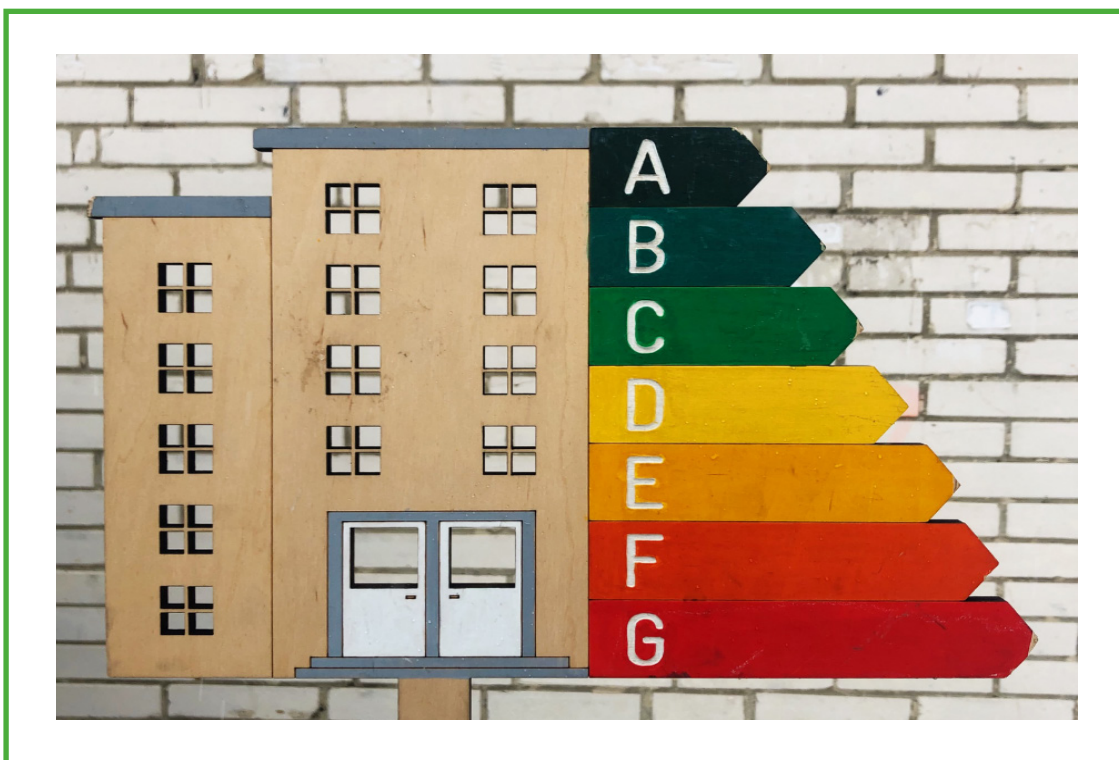
Еко клуб визначив **кроки**, які допоможуть у досягненні поставленої цілі:

- розвиток фінансових інструментів для стимулювання інвестицій у низьковуглецевий розвиток (кооперативи, револьверні фонди, місцеві програми бюджетної підтримки)
- спроможність громад до справедливого переходу до низьковуглецевого розвитку, зменшуючи вплив на екосистеми
- підтримки цілей низьковуглецевого розвитку громад у місцевій політиці, застосовуючи рішення, що засновані на використанні природних екосистем
- перехід громад на 100 % відновлюваних джерел енергії (ВДЕ)
- розробка місцевих енергетичних планів.

Ми знаходимо точки впливу і працюємо на всіх рівнях – від мешканців громад, до органів місцевого самоврядування, від місцевих планів розвитку до законодавчих документів.

■ Пропозиції до Проекту Закону України №4507 “Про енергоефективність”

Низьковуглецевий розвиток передбачає, крім іншого, зростання енергоефективності, яке, в свою чергу, відіграє визначальну роль у зменшенні тиску на природні екосистеми та збереження ресурсів. Приємним бонусом є фінансові вигоди та підвищення рівня комфорту життя мешканців громад.

8 [Проект Закону України №4507 “Про енергетичну ефективність”](#) мав на меті закласти фундамент для впровадження політики енергоефективності в Україні відповідно до [найкращих європейських практик](#). Зокрема, він визначає основні засади державної політики енергетичної ефективності, підходи до формування стратегій та особливості виконання національних планів дій у цій сфері.

У квітні громадські організації Екоклуб та Екодія спільно з експертами галузі подали свої [зауваження](#) та пропозиції до другого читання проекту Закону. Основні положення коментарів:

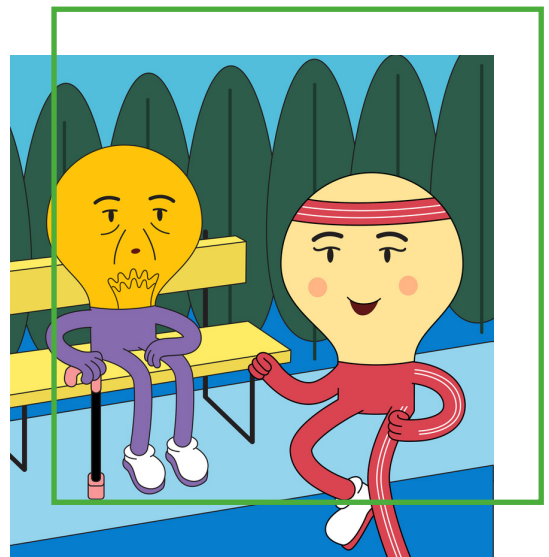
- Об’єми та принципи державної фінансової підтримки енергоефективності мають бути описані у законі
- Включати кліматичні положення у стратегічні документи громад
- Зобов’язати громади мати стратегічні плани з енергоефективності
- Необхідність підтримки лише когенерації, що використовує стале паливо
- Встановлення часових зобов’язань із розробки підзаконних актів.

Частина наших коментарів врахували в Законі України «Про енергетичну ефективність», що був прийнятий Парламентом 21 жовтня цього року та підписаний Президентом України Володимиром Зеленським 11 листопада.

■ **Робота над Проектом Закону України “Про вилучення з обігу ламп з низькою енергоефективністю та стимулювання застосування енергозберігаючих ламп та освітлювальних приладів”**

Україна має величезний невикористаний потенціал щодо економії електроенергії в усіх секторах, включно з побутовим та комунальним (заклади соціальної сфери, адміністративні будівлі, вуличне освітлення та інша інфраструктура).

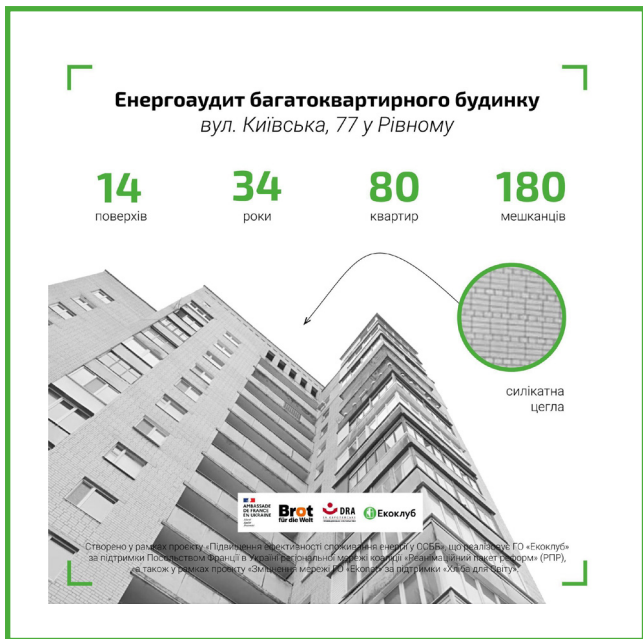
Цей законопроект спрямований на вилучення з обігу ламп освітлення з низькою енергоефективністю для підвищення енергоефективності економіки, оптимізації роботи енергосистеми, зниження викидів парникових газів, скорочення споживання енергоресурсів та ртутовмісних ламп освітлення задля посилення екологічної безпеки в Україні.

Представниця Екоклубу входить до робочої групи із розробки законопроекту.
Робота над ним триватиме і в 2022 році.

9 ■ Енергоаудит для ОСББ

Для ефективного впровадження заходів з енергозбереження необхідно розуміти, скільки кожен конкретний об'єкт споживає паливно-енергетичних ресурсів та визначити, де відбуваються втрати цих ресурсів. Лише після проведення енергоаудиту варто планувати кроки з розробки заходів з енергозбереження.

Чому потрібен енергоаудит та де ОСББ можуть шукати гроші на нього детальніше [розказано у відеоролику Екоклубу](#).

Задля підвищення обізнаності про підвищення енергоефективності будинків та наочної демонстрації ефективності проведення енергоаудиту Екоклуб провів енергоаудит для одного з ОСББ у Рівному. Представники будинку вул. Київська, 77 стали переможцями конкурсу на проведення енергоаудиту, після проходження навчання – серії із 8-ми вебінарів. Детальніше про вебінари на ст. 14.

У результаті енергоаудиту виявилось, що це ОСББ може скоротити споживання енергоносіїв на 50 %, у грошах – це 478 927 гривень економії з усього будинку щороку, або ж 5 980 гривень щороку із кожної квартири. [Інфографіка із результатами обстеження будинку](#).

■ Петиція проти штучного заниження тарифу теплопостачання для рівнян

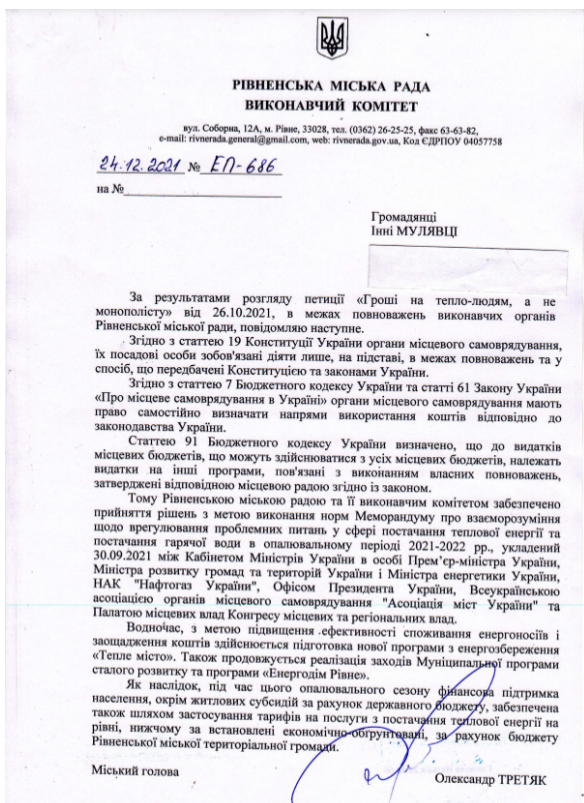
Центральне опалення (ЦО) є важливим активом міст для низьковуглецевого розвитку. В Україні більше двох десятиріч нехтували цим, розвалюючи ЦО. Зараз час його розвивати.

21 жовтня на сесії Рівненської міської ради депутати постановили просити виконком про зменшення тарифів на тепло для мешканців Рівного. Як наслідок, виконавчий комітет Рівненської міської ради на позачерговому засіданні зменшив на 30 % тариф на опалення для населення: замість 2 725 грн за 1 Гкал вартість опалення склала 1 913 грн. Натомість вирішили передати теплопостачальній компанії «Рівнетеплоенерго» більше 200 мільйонів гривень з бюджету розвитку міста як компенсацію у різниці тарифу.

Екоclub виступив категорично проти такого рішення: компенсація з міського бюджету призводить до деградації інфраструктури ЦО, додаткових надходжень платників податків до приватної структури. Як наслідок – це гальмуватиме рух міста до сталого розвитку та зменшуватиме його бюджет. Екоclub виклав свої аргументи в [позиції](#).

Скориставшись інструментом участі громадськості в процесах прийняття рішень, Екоclub зареєстрував [петицію](#) на сайті Рівненської міської ради з вимогою ефективно використовувати податки рівнян та розвивати енергоефективність у громаді.

Петиція набрала 250 підписів від жителів та жительок громади, які у відповідь отримали відписку від міського голови (ознайомитися із нею можна за посиланням зверху).

У 2022 році Екоclub планує дослідити, скільки втратили українці через популістські рішення уряду та місцевих рад щодо заниження тарифів на тепlopостачання, підготувати аналітику та свої пропозиції щодо ситуації, що склалася.

Відповідь міської ради на петицію Екоclubу

11 ■ Публічна дискусія “Чому Рівному необхідно зберегти централізоване опалення?”

ЦЕНТРАЛІЗОВАНЕ ЧИ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ОПАЛЕННЯ: ЧОМУ НАДАЮТЬ ПЕРЕВАГУ МЕШКАНЦІ УКРАЇНСЬКИХ МІСТ?

Петиція та обговорення зменшення тарифів на тепlopостачання в обмін на деградацію міської інфраструктури також підняли питання підходів до опалення: що ефективніше в місті – централізоване чи індивідуальне опалення? Екоklub разом із експертом Олексієм Тихоновим дослідили стан справ із центральним тепlopостачанням у Рівному.

В опитуванні взяло участь 158 респондентів (147 із них – з Рівного) і більше половини з них висловили своє незадоволення центральною системою опалення (ЦСО), а дві третіх вже задумуються про індивідуальне опалення (ІО) при чому переважна їх більшість (понад 80 %) – споживачі централізованого опалення. Для пересічного споживача індивідуальне опалення це, передусім, економія коштів, можливість контролю температури повітря у квартирі, а також регулювання споживання газу. Натомість лише біля 30 % опитуваних знали, що викиди від індивідуального газового котла є отруйними для мешканців багатоквартирного будинку, що живуть на кілька поверхів вище від квартири, де цей котел встановлений. І так само лише 30 % знає випадки отруєння чадним газом.

Із врахуванням результатів опитування та після проведення дослідження моделі опалювання м. Рівне був розроблений позиційний документ з рекомендаціями, які заходи може запровадити місто за підтримки програм Фонду енергоефективності:

- ухвалити рішення про додаткову компенсацію з бюджету міста, але не більше 40 % по програмі "А", або не більше 30 % по програмі "Б". Сумарна компенсація не повинна перевищувати 80 %
- створити "Револьверний фонд". ОСББ потребують великих вкладень задля отримання наступних компенсацій і деякі міста використовують механізм револьверного фонду, завдяки якому ОСББ можуть взяти кошти на проведення робіт, та після отримання компенсації швидко повертають половину суми. Решту повертають протягом певного часу
- ухвалити рішення про компенсацію відсотків по кредиту, який ОСББ візьме для виконання робіт, якщо в місті відсутній револьверний фонд, або гроші в ньому закінчилися
- якщо мова йде про будинок без ОСББ, або кооперативний будинок – вони не можуть співпрацювати з Фондом Енергоефективності. Для таких випадків пропонуються програми співфінансування – частину суми сплачує місто, іншу частину власники. В середньому частина власників по різних містах не перевищує 30 %. Наприклад, у Києві для неорганізованих будинків перелічені вище роботи будуть вартувати 15 %.

[Інформація](#) була представлена під час публічного обговорення у Рівному.

На основі рекомендацій та результатів публічного обговорення, Екоclub разом із "Радою реформ Рівного" сформував [заяву до Рівненської міської ради](#) щодо формування тарифу на центральне тепlopостачання.

Також спільно із коаліцією "Енергетичний перехід" провели опитування мешканців українських міст про централізоване та індивідуальне опалення – "Централізованому чи індивідуальному опаленню надають перевагу мешканці українських міст?", оскільки спостерігається негативна тенденція міст до переходу на індивідуальне опалення. Тоді як переходити на ВДЕ легше за умови збереження у містах централізованого опалення. Кількість отриманих відповідей – 216.

Виконуючи кожну із діяльностей Екоclub пам'ятає про реалізацію Цілі 3. «Місцеві ОГС є рушійною силою змін та каналом поширення передових практик і рішень в сфері клімату та енергетики» та ділиться своїми знаннями та ідеями, беручи участь та організуючи зустрічі та навчання усіх зацікавлених сторін від депутатів до громадських організацій, від активістів до органів місцевого самоврядування.

13 ■ Навчання "ЕнергоШкола депутата й управлінця 2.0"

**ЕнергоШкола
депутата
й управлінця 2.0**

серія онлайн-семінарів про кращі
практики громад у сфері енергетики

Дата початку навчання | Zoom
23 червня

HEINRICH BÖLL STIFTUNG
DRA
Екоклуб
ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ПЕРЕХІД

У червні та липні Екоклуб провів навчання для депутатів місцевих рад та управлінців. На семінарах висвітлювали переваги розвитку відновлюваної енергетики та підвищення енергоефективності, зокрема, через практичні рекомендації стосовно створення нових робочих місць та економії ресурсів на місцях.

Формування позитивної думки громадськості щодо справедливого енергетичного переходу відбувається значною мірою завдяки підтримці цієї теми національною та місцевою владою.

Під час семінарів ми закликали органи місцевого самоврядування переймати лідерство та ставати провідниками знань і підходів, просувати ідеї розвитку ВДЕ у громаді.

Теми навчань:

- Робота з державною установою «Фонд енергоефективності
- Муніципальні програми підтримки енергоефективності та відновлюваної енергетики
- Net Metering: що громадам варто знати про новий механізм підтримки відновлюваної енергетики
- Програмно-цільовий метод планування бюджетів
- Справедливий енергетичний перехід – чи є вугілля в майбутньому України?
- Енергетичний менеджмент: переваги, структура, документація
- Дискусійний семінар про централізоване теплопостачання у містах: чи є пастки у відключенні
- Місцеві проєкти в сфері енергоефективності та ВДЕ. Українські приклади.

Загальна кількість зареєстрованих учасників – 160 осіб. Із них 126 представники(-ці) ОМС, 34 – чинні депутати.

14 ■ Навчання зі створення енергетичних кооперативів “CIVIL SOCIETY ENERGY 2021”

7-10 вересня 2021 р. у Берліні 30 учасників(ць) з України, Німеччини та Польщі пройшли навчання -зі створення і роботи енергетичних кооперативів у рамках проекту “CIVIL SOCIETY ENERGY 2021”. Екоклуб долучився до організації події.

Ціль проєкту – створити мережу прихильників відновлюваних джерел енергії з України, Польщі та Німеччини. А також обмін знаннями про організовані громадянами енергетичні проєкти, зокрема енергокооперативи, між цими трьома країнами.

Засновники та члени кооперативів, представники органів місцевого самоврядування (ОМС), експерти ділилися із ними інформацією про наявні умови розвитку енергокооперативів, розглядали організаційні та правові аспекти їх створення.

У листопаді у Чернігові пройшла друга частина навчання – чотириденний хакатон, за результатами якого учасники розробили та презентували [п'ять бізнес-моделей енергокооперативів](#).

■ Вебінари та підтримка для ОСББ та підрядників

Екоклуб провів 8 вебінарів для представниць/-ків ОСББ, представників ініціативних груп, представників правління ОСББ та 3 для підрядників.

Теми та посилання на відеозаписи:

Вебінар 1. [Чому варто економити енергію: фінансова, кліматична, безпекова складові.](#)

Вебінар 2. [Державна програма підтримки ОСББ "Енергодім". Загальні принципи роботи, можливості для ОСББ, порядок отримання компенсації коштів.](#)

Вебінар 3. [Енергетичний аудит. Складання ТЗ, порядок проведення, звіт з аудиту. Важливі деталі для участі у програмі "Енергодім".](#)

Вебінар 4. [Юридичні особливості подання заявки та відшкодування коштів по програмі "Енергодім". Протоколи зборів ОСББ, протоколи рішень правління, результати голосування, форма заявки, т.д.](#)

Вебінар 5. [Розробка проектної документації, її експертиза та отримання часткового відшкодування їх вартості.](#)

Вебінар 6. [Можливості підтримки ОСББ від місцевих органів влади на прикладі Рівненської області. Умови участі в обласній та місцевих програмах підтримки.](#)

Вебінар 7. [Реалізація технічних рішень. Загальні підходи до правильного утеплення, встановлення вікон, заміна або встановлення обладнання.](#)

Вебінар 8. [Успішні та не успішні приклади участі ОСББ у програмі "Енергодім".](#)

За період реалізації проекту вебінари відвідало 97 осіб (за виключенням модераторів та спікерів). Усі вебінари містили теоретичну частину та дискусію між учасниками і експертами.

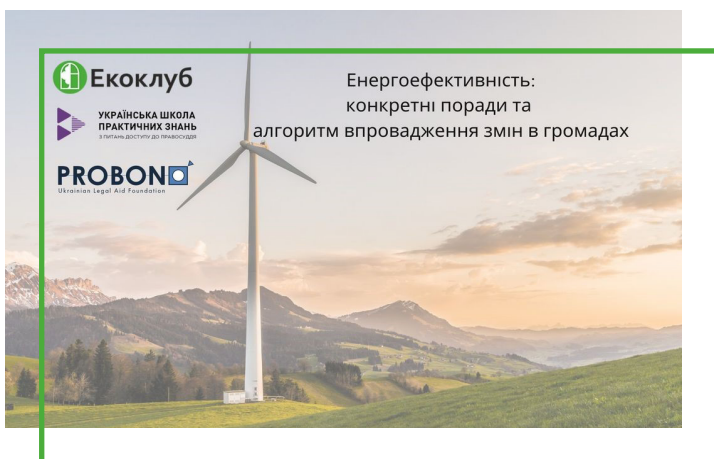
Навчальні вебінари для підрядників (енергоаудиторів, проектувальників, будівельників) мали на меті покращити взаємодію виконавців робіт із ОСББ та пришвидшити процеси підготовки документації та технічної реалізації спільних проектів за підтримки "Енергодому".

16 Теми онлайн-семінарів:

1. Чому варто економити енергію: фінансова, кліматична, безпекова складова. [Відеозапис.](#)
2. ОСББ і особливості роботи з ними. Договірні зобов'язання, комунікація, формати співпраці. [Відеозапис.](#)
3. Енергоаудити для ОСББ. Особливості проведення, вимоги програми “Енергодім”, програмне забезпечення для автоматизації процесів. [Відеозапис.](#)

Екоклуб надавав юридичну та бухгалтерську підтримку ОСББ, що готуються або вивчають можливість участі у програмі “Енергодім”.

■ Вебінар “Енергоефективність: конкретні поради та алгоритм впровадження змін в громадах”

У березні спільно з програмою #probonolab Української школи практичних знань з питань доступу до правосуддя Екоклуб провів вебінар “Енергоефективність: конкретні поради та алгоритм впровадження змін в громадах”.

Подія була організована для представників територіальних громад, соціальних ініціатив, місцевого самоврядування та ОСББ, а також активістів та громадських радників.

Під час заходу експерти Екоклубу розповіли:

- Енергоефективність на рівні кожної людини: що це таке?
- Що може робити одна людина, команда, громада, територіальна громада?
- Енергоменеджер: яку користь отримує команда чи територіальна громада від запровадження такої посади?
- Оцінка енергоефективності громади та конкретні кроки по зменшенню енергоспоживання.
- Адаптація до зміни клімату: що може робити одна людина?
- Калькулятор енергоефективності: розрахуйте енергоефективність вашого житла і економічну доцільність утеплення.

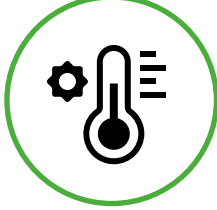

17 ■ Місцеві енергетичні та кліматичні плани та зміна клімату

Спільна з громадами робота над розробкою місцевих енергетичних та кліматичних планів дозволяє Екоклубу поєднувати досягнення одразу трьох стратегічних цілей:

Ціль 1. Громади усвідомлюють потребу і переваги низьковуглецевого розвитку та інвестують у нього.

Ціль 2. Зміна клімату (ЗК) є інтегрованою в національну і місцеву політику розвитку завдяки суспільному запиту та участі усіх гравців.

Ціль 3. Місцеві ОГС є рушійною силою змін та каналом поширення передових практик і рішень в сфері клімату та енергетики

Таке поєднання стало можливим передусім завдяки європейській ініціативі зі збереження клімату та енергії – “Угода мерів”. Підписанти Угоди зобов’язуються вжити заходів для досягнення мети скорочення викидів парникових газів мінімум на 30 % до 2050 року і виробити спільний підхід до розв’язання проблеми пом’якшення наслідків зміни клімату та адаптації до них. В Україні на листопад 2021 року до “Угоди мерів” приєдналися 303 населені пункти.

Для виконання цілей Угоди мерів громади розробляють **Плани дій сталого енергетичного розвитку та клімату (ПДСЕРК)** – документ, що детально описує кроки, які мусить здійснити громада як для скорочення викидів, так і для енергозбереження та скорочення викидів.

Розробивши та ухваливши ПДСЕРК, муніципалітети отримують низку переваг:

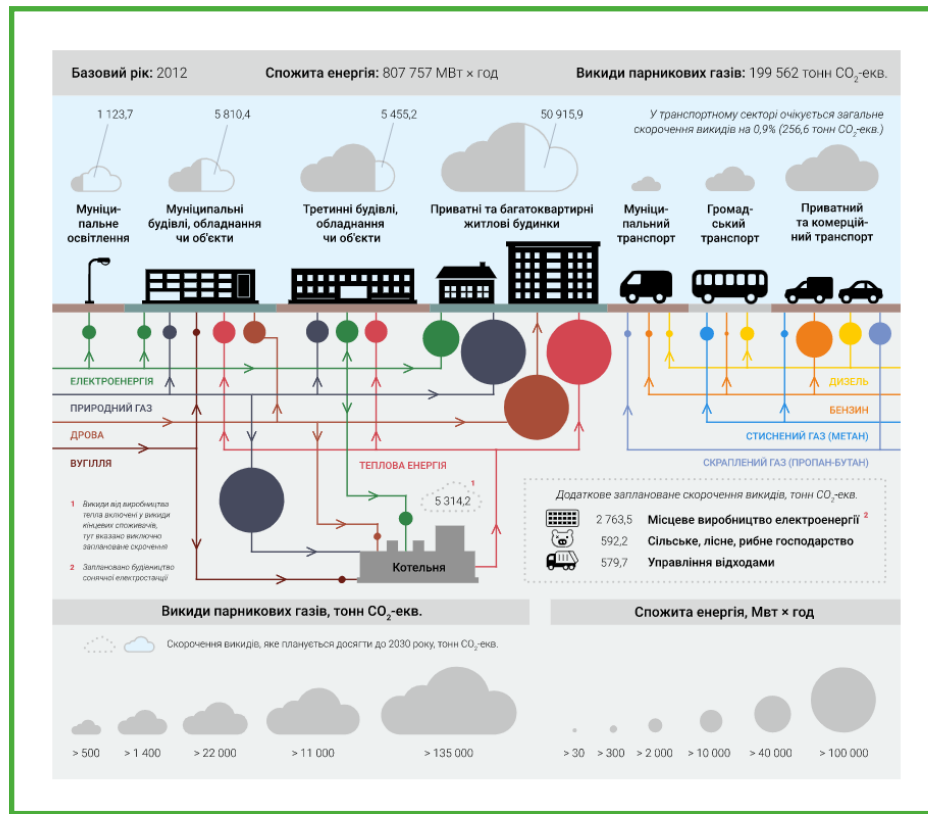
- можливість скоротити споживання енергоресурсів
- проводити термомодернізацію комунальних закладів та житлових будівель
- зменшити викиди парникових газів
- адаптуватися до зміни клімату
- залучати фінансування на втілення нових проєктів.

У 2021 році Екоклуб тісно працював з розробки двох таких документів – для Житомирської міської територіальної громади (робота над яким буде тривати і у 2022 році) та Коростенської громади.

---

*Якщо вас цікавлять будь-які питання щодо розробки ПДСЕРК, проведення оцінки вразливості громади до зміни клімату, розробки заходів з адаптації громади до зміни клімату, експерти Екоклубу охоче проконсультують. Запити приймаємо на електронну пошту: office@ecoclubrivne.org

18 ■ Енергетичний та кліматичний план розвитку (ПДСЕРК) для Коростенської громади

ПДСЕРК Коростенської громади (Житомирська обл.) до 2030 року був прийнятий сесією міської ради у грудні 2021 року. Його розробляв Екоclub за підтримки ГО "Екодія" разом із Коростенською міською радою та Асоціацією енергоефективних міст України.

Кілька **цілей** із плану громади:

- зменшення викидів CO₂ до 2030 року у визначених секторах на 36,4 %
- збільшення частки відновлюваних джерел енергії не менш ніж на 30 % відносно базового 2012 року
- сприяння залученню інвестицій у проекти з енергоефективності
- підвищення енергетичної свідомості мешканців та раціональне використання енергії
- адаптація території громади до змін клімату, які прогнозують
- зменшення негативних наслідків кліматичних змін для населення.

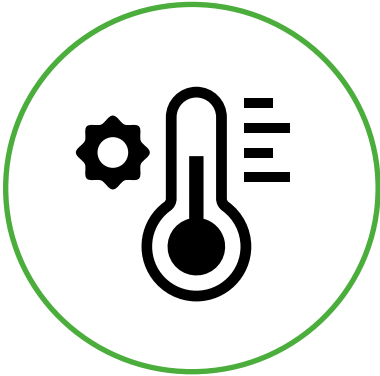
[Інтерактивна інфографіка](#) про ПДСЕРК та оцінку вразливості Коростенської громади, підготована Екоclubом.

[Деталі](#) про процес розробки, труднощі, приклади заходів з адаптації до зміни клімату для Коростенської громади:

Ознайомитися із самим [ПДСЕРК Коростенської громади до 2030 року](#).

19 АДАПТАЦІЯ ТА КЛІМАТИЧНІ РІШЕННЯ

Ціль 2. Зміна клімату (ЗК) є інтегрованою в національну і місцеву політику розвитку завдяки суспільному запиту та участі усіх гравців.

Задля досягнення цієї цілі до 2023 року Екоклуб натхненно працює над поставленими задачами:

- просування амбітної та справедливої національної кліматичної політики та врахування у ній думці громад і громадськості
- формування високих стандартів оцінки вразливості та підготовки заходів адаптації громад до зміни клімату
- інформування населення з метою створення запиту на кліматичну політику (місцеві команди, кампанії, передвиборчі перегони).

■ Участь у міжнародних кліматичних переговорах

У листопаді у Глазго пройшли міжнародні переговори сторін рамкової конвенції ООН зі змін клімату COP26. Представники 197 країн домовлялися щодо основних питань міжнародної кліматичної політики, щоб обмежити глобальне потепління на рівні 1,5 °C порівняно з доіндустріальним рівнем.

Експерти Екоклубу долучилися до представлення позиції громадськості щодо того, в якому векторі має рухатися кліматична політика України та підготували огляд ключових для України рішень переговорів.

[Позиція УКУ щодо пріоритетів кліматичної політики в Україні з нагоди Конференції сторін рамкової конвенції ООН про зміну клімату – COP 26 \(Глазго, 31 жовтня – 12 листопада 2021\).](#)

[Огляд результатів Конференції про зміну клімату COP26.](#)

■ Обговорення Національно визначеного внеску України до Паризької угоди

Національно визначений внесок до Паризької угоди (НВВ) – це документ, у якому країна-підписант цієї угоди декларує, наскільки зобов'язується скоротити викиди парникових газів на наступні 5 років, щоб запобігти підвищенню глобальної температури.

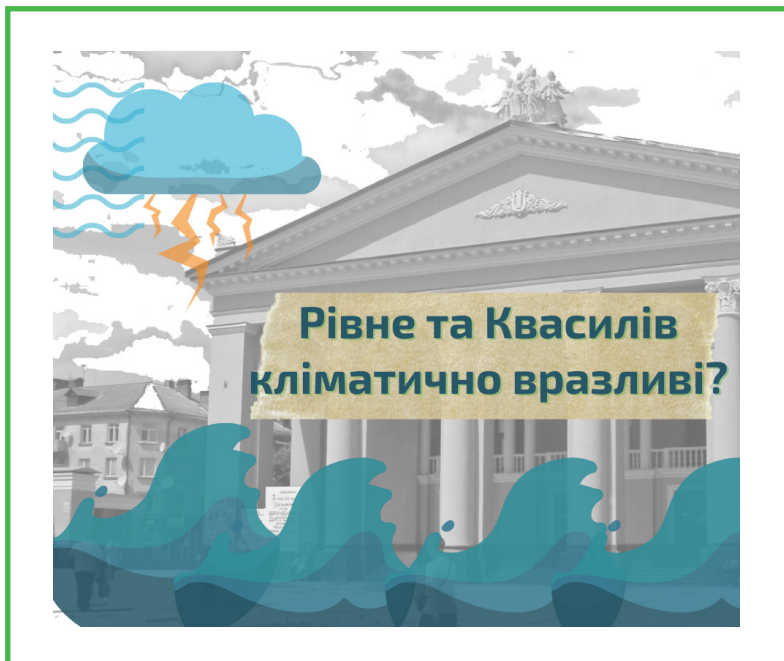
Екоклуб, спільно з Українською кліматичною мережею (УКМ), яку очолює, закликав Кабмін схвалити Другий Національно визначений внесок України до Паризької угоди (НВВ2) із ціллю скоротити викиди парникових газів на 65 % від рівня викидів 1990 року до 2030 року.

[Коментар Екоклубу.](#)

Також задля врахування думок міст та регіонів під час формування НВВ2, а також для налагодження діалогу між місцевим та національним рівнями при формуванні національної кліматичної політики, Екоклуб спільно з Фондом ім. Гайнріха Бюлля Бюро Київ – Україна та Посольством Великої Британії в Україні організував **онлайн-круглий стіл «Як імплементація національної кліматичної політики сприятиме розвитку міст?»**.

■ Оцінка вразливості Рівного до зміни клімату

У 2021 Рівненська міська територіальна громада почала розробку Плану дій сталого енергетичного розвитку та клімату (ПДСЕРК), що діятиме до 2030 року. Тож у вересні Екоклуб розпочав роботу над оцінкою вразливості та підготовкою громадських рекомендацій для адаптації Рівненської громади до зміни клімату для цього документу.

Для розробки дієвого Плану дій необхідне залучення усіх органів управління громади, комунальних підприємств та мешканців громади. Однією із наших головних задач є формування розуміння у всіх залучених сторін для чого розробляють цей документ та яку користь він може принести громаді. Адже лише детальне розуміння цілей дозволить реалізувати ПДСЕРК в громаді, а не на папері.

Для цього ми організували семінар-зустріч з представниками Управління економіки міста та комунальних підприємств у рамках робочої групи, що працює над розробкою плану енергетичного та кліматичного розвитку громади, й домовилися про співпрацю. Наслідком став ряд індивідуальних зустрічей, у результаті яких ми отримали 13 письмових відповідей від управлінь та комунальних підприємств, що описують їх пропозиції щодо вже запланованих, запроваджених та можливих заходів із адаптації їх сфери діяльності до зміни клімату.

Була проведена серія зустрічей з 9-ма вузькопрофільними експертами із питань обробки та отримання кліматичних даних, розрахунку щільності населення, планування міста та громади, стану та можливостей розвитку громадського транспорту, вимог до інфраструктури громади, стану водних ресурсів в регіоні.

Провели [зйомку](#) за допомогою дрону водно-болотяних угідь розташованих на території громади та два їх обстеження разом із науковцем Національного університету водного господарства.

Також ми опитали близько **358 рівнян(ок)**, щоб виявити, наскільки та в яких сферах вразливі до клімату жителі та жительки громади та що вони готові робити, щоб сприяти адаптації до кліматичних змін.

Його результати будуть представлені разом із рекомендаціями адаптаційних заходів Рівненській міській раді та жителям громади у 2022.

22 ■ Інформаційна кампанія #тегни_калюжу

Однією із загроз, яких може зазнати наша територія внаслідок зміни клімату, є підтоплення та підвищення рівня води. Враховуючи недостатньо розгалужену мережу зливової каналізації та стан наявної в м. Рівне, це може спричинити великі проблеми для міської інфраструктури та життя мешканців.

Під час яasnих дощів ми вже спостерігаємо, як у Рівному постійно затоплює окремі вулиці. Для виявлення та фіксації найбільш проблемних точок підтоплень на сайті Екоклубу розміщена карта, де кожен охочий може зробити позначку затоплень на вулицях Рівного та додати світлини.

Опрацьовану інформацію разом із рекомендаціями, як адаптувати Рівне до зміни клімату, ми передамо Рівненській міській раді разом із нашою оцінкою вразливості міста до зміни клімату та рекомендованими заходами із адаптації.

На сьогодні на карту небайдужі жителі нанесли 33 місця підтоплень. Збір інформації триватиме і в 2022 році.

Користуючись стратегічною Ціллю 3 "Місцеві ОГС є рушійною силою змін та каналом поширення передових практик і рішень в сфері клімату та енергетики", Екоclub бере участь та організовує опитування та обговорення тем, які дозволяють поширювати дієві рішення як серед громадських організацій, так і серед муніципалітетів.

■ **Онлайн-дискусія "Адаптовані та щасливі. Як громадам створити дієві кліматичні плани"**

У співпраці з ГО "Екодія" була організована дискусія, на якій були присутні як представники міністерства Захисту довкілля, так і представники громад та громадських організацій.

Під час онлайн-дискусії обговорили:

- Як і навіщо громадам включати всі зацікавлені сторони до розробки кліматичної складової ПДСЕРК?
- Як підготувати якісну кліматичну складову ПДСЕРК?
- Які конкретні природоорієнтовані рішення можна втілювати в громадах?
- Як національна стратегія адаптації впливатиме на місцевий рівень та чи допоможе ОМС у впровадженні їх кліматичних та адаптаційних планів?

[Запис дискусії.](#)

■ Презентація результатів всеукраїнського соціопитування “Зміна клімату і кліматична адаптація”

У серпні-жовтні 2020 року Екоклуб разом із Українська Кліматична Мережа провів опитування, як українці відчують на собі зміну клімату. Дослідження охопило всю територію України, в тому числі АР Крим, Луганську і Донецьку області. Бесіди з респондентами проводилися в м. Києві, Полтавській, Запорізькій, Дніпропетровській, Івано-Франківській та Рівненській областях.

У грудні 2021 відбулася презентація результатів дослідження. Документ показує, як пересічні українці і українки відчують зміну клімату у повсякденному житті і які першочергові дії для адаптації до зміни клімату вони очікують від влади.

Найголовніші висновки: населення у всіх регіонах відчуває на собі наслідки зміни клімату та розуміє потребу адаптації. 44 % українців почали помічати прояви зміни клімату за останні 3-5 років, а 22 % – протягом останніх 10-15 років. Лише 3 % опитаних не бачать зміни клімату взагалі.

Прояви зміни клімату більше відчувають жителі Південного Сходу України - Запорізької та Дніпропетровської області.

Основною причиною зміни клімату більшість (85 %) українців назвала діяльність людини. При цьому, на думку 58 %, найбільше до цього доклалася промисловість.

Половина українців (49 %) знає про шкідливість для клімату розорювання землі, зменшення площ лісів. Лише 33 % знають про спалювання викопного палива як головний фактор зміни клімату, і лише 12 % усвідомлюють вплив викидів тваринництва.

За результатами опитування укладена брошура, у якій також наведені рекомендовані заходи з адаптації для органів місцевого самоврядування.

Матеріали дослідження

[Ознайомитися із брошурою](#)

[Відеролик про результати опитування](#)

25 БЕЗПЕЧНА ПРОМИСЛОВІСТЬ

Вся діяльність Екоклубу і всі заходи спрямовані на досягнення стратегічних цілей, але ми вміємо реагувати на виклики і підхоплюємо теми, що впливають на стан довкілля та турбують громади. Так з'являються нові напрямки діяльності, як-от безпечна для довкілля промисловість.

■ Перемога Екоклубу у Верховному Суді над Кроноспаном

У 2020 році у с. Городок, що неподалік Рівного, міжнародна корпорація Кроноспан оголосила про намір будівництва деревообробного заводу, що викидатиме в повітря забруднювальні речовини. Екоклуб проаналізував Звіт з оцінки впливу на довкілля (ОВД) підприємства та опублікував свої зауваги на своєму сайті та у місцевих ЗМІ. Через це Кроноспан подав позов на Екоклуб за нібито шкоду його діловій репутації. У позові вимагали спростувати твердження, зазначені у наших дописах, та відшкодувати 150 000 гривень (згодом цю суму зменшили до 1 гривні).

Екоклуб програв справу у місцевому господарському суді та апеляції. Для того, щоб відстояти своє право на критику, ми подали скаргу до Верховного Суду.

[Основні підстави скарги Екоклубу до Верховного Суду у справі Кроноспану](#)

26 травня 2021 року відбулося засідання справи у Верховному Суді. Скаргу Еко клубу задовольнили, скасувавши рішення судів першої та апеляційної інстанції: їх назвали не обґрунтованими та, відповідно, відмовили у задоволенні позову Кроноспану проти активістів.

Позов Кроноспану до ГО “Еко клуб” – приклад поширеного способу тиску на громадськість з боку потенційних забрудників – SLAPP (Strategic Lawsuit Against Public Participation, стратегічний позов проти участі громадськості). Перемога Еко клубу у цій справі у Верховному Суді України є важливим прецедентом. На думку експерта з міжнародного права Андрія Андрусевича, це рішення створює важливу правову “парасольку” для захисту кожного, хто висловлює свою думку з приводу проектів, які можуть негативно вплинути на довкілля. Зокрема, громадськості не доведеться доводити “достовірність” своїх зауважень в процесі оцінки впливу на довкілля.

[Деталі.](#)

Також ще з 2020 року, окрім судової кампанії проти Кроноспану, Еко клуб просував питання встановлення незалежного державного посту моніторингу якості повітря в с. Городок. У вересні 2021 року Кроноспан придбав пост моніторингу, встановив його на території громади та має передати на баланс для Городоцької територіальної громади. Наразі пост працює та показує дані в реальному часі. Еко клуб помічає збої у роботі поста та постійно привертає до цього увагу жителів громади у соцмережах.

Разом із тим Еко клуб подав судовий позов до Департаменту екології Рівненської обласної державної адміністрації. Наша ціль – визнати протиправним та скасувати висновок про оцінку впливу на довкілля ТОВ «ТЕХНОПРИВІД ІНВЕСТ ГРУП» – зараз ТОВ “Кроноспан Рівне”. Саме завдяки позитивному висновку від Департаменту, завод отримав дозвіл на будівництво.

[Деталі цієї справи тут.](#)

■ **Дослідження “Оцінка впливу на довкілля: умови та досвід реалізації в Україні”**

Під час кампанії за безпечне будівництво деревообробного підприємства Кроноспану Еко клуб виявив недосконалості в системі оцінки впливу на довкілля (ОВД), завдяки яким Кроноспану вдалося отримати позитивний висновок з оцінки впливу на довкілля попри те, що у звіті з ОВД було зазначено про перевищення забруднювальних речовин в кілька разів та ряд інших недоліків (наприклад, неврахування впливу на об’єкти природо-заповідного фонду, що знаходяться поблизу).

Спираючись на отриманий досвід, Екоклуб проаналізував систему ОВД в Україні. Зокрема, ми дослідили:

1. Законодавство щодо уповноважених державних органів у процедурі оцінки впливу на довкілля.
2. Аналіз діяльності уповноважених державних органів у сфері ОВД.
3. Аналіз системи регіонального моніторингу стану довкілля.
4. Аналіз судових справ, що стосуються ОВД.

19 жовтня 2021 року відбулася офіційна презентація дослідження (zareєстровано 88 учасників, присутні на презентації 35 учасників). Висновки та рекомендації дослідження надіслані всім зацікавленим, у тому числі Світовому банку, представникам ЄС в Україні, Офісу ООН в Україні. Також відбулося обговорення результатів дослідження з представниками Офісу реформ при Міністерстві захисту довкілля та природних ресурсів України.

[Ознайомитися із дослідженням.](#)
[Резюме дослідження українською.](#)

У 2022 році Екоклуб планує допрацювати отримані висновки та коментарі експертів, щоб розробити проєкт змін до системи ОВД в Україні.

---

*Оцінка впливу на довкілля – державний інструмент оцінки проєктів, що можуть загрожувати довкіллю, який має забезпечувати досягнення природоохоронних норм та участь громадськості в ухваленні рішень щодо таких проєктів. Наразі в Україні цей інструмент працює недосконало, оскільки дані про стан довкілля неповні, а відповідальні державні органи не мають достатньо ресурсів та залежні від обласної влади.

28 ■ “Свято чистого повітря”

13 вересня Еко клуб організував вуличну акцію “Свято чистого повітря” в селі Городок (де будується Кроноспан) зі збором підписів під петицією Голови Рівненської обласної державної адміністрації з проханням встановити у громаді державний незалежний еталонний пост моніторингу якості повітря. До організації акції були долучені працівники та волонтери Еко клубу, а також місцеві активісти, які виступають проти будівництва Кроноспану в Городку.

Під час акції було зібрано більше 200 підписів жителів села. Підписи були передані голові Рівненської ОДА Віталію Ковалю.

ПІДТРИМКА ІНШИХ ГО ТА ІНІЦІАТИВ

■ **Участь у Менторській програмі 2.0 від Центр демократії та верховенства права (ЦЕДЕМ)**

Експерти Еко клубу надавали підтримку у рамках Менторської програми 2.0 для підсилення адвокаційних спроможностей організацій громадянського суспільства, яку координував Центр демократії та верховенства права (ЦЕДЕМ).

У рамках діяльності представники Еко клубу сприяли налагодженню контакту з представниками Теофіпольської громади задля поліпшення якості надання публічних консультацій та створенню дорадчого органу при місцевій раді.

Одночасно з цим відбувалися робота по підвищенню інституційної спроможності організації в цілому та залучених в проєкт працівників зокрема.

■ **Мережі**

Еко клуб очолює коаліцію [“Енергетичний перехід”](#). Це спільнота громадських організацій, муніципалітетів та активних громадян, що об’єднали зусилля для сприяння переходу України до ощадливого енергоспоживання та використання відновлюваних джерел енергії (ВДЕ).

Місія коаліції: просування переходу України на 100% відновлюваних джерел енергії через адвокацію, інформування та об'єднання зацікавлених сторін.

Представниця Екоклубу є головою Української кліматичної мережі. Місія УКМ – Ми впливаємо на політику і практику з питань змін клімату, концентруючи зусилля українських неурядових організацій.

До мережі входять 38 громадських організацій, які працюють з місцевою та національною кліматичними політиками, пропонують рішення для адаптації громад до зміни клімату, ведуть просвітницьку діяльність.

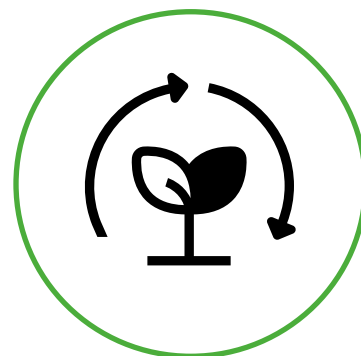
[Більше про діяльність УКМ.](#)

Екоклуб також є членом міжнародних мереж: CAN EECOA, INFORCE.

РОЗВИТОК ЕКОКЛУБУ

Ціль 4. Екоклуб – стала, відповідальна, впливова природоохоронна організація в Україні.

Екоклуб постійно працює над розвитком як організації, так і кожного, хто залучений до її діяльності. У 2021 році значний внесок у стійкість організації та її організаційний розвиток приніс МФ “Відродження” в рамках реалізації проекту “Посилення демократичних процедур охорони довкілля України”.

Ми працювали над розбудовою внутрішнього менеджменту організації: розробляли нові та оновлювали наявні політики та процедури, налагоджували внутрішні процедури в організації. Ми заклали фундамент для переходу на цифровий документообіг, сформувавши нову політику недискримінації та політику конфіденційності та захисту даних, на основі GDPR політики.

Розроблена нами політика щодо поступового повернення в офіс та забезпечення здоров'я і безпечних умов праці для співробітників під час пандемії COVID-19 дозволила нам продовжити діяльність під час пандемії і не припинити реалізацію наших планів та задач.

Ми докладаємо багато зусиль до підготовки та постійного професійного розвитку працівників та працівниць з метою підвищення експертного рівня організації. Команда Екоклубу пройшла за рік понад 30-ть навчань, зокрема у сферах комунікації, управління організацією, проектного менеджменту, адвокаційної діяльності, бухгалтерської звітності. Працівники Екоклубу продовжують вдосконалювати рівень англійської мови як мови міжнародного спілкування.

30 ■ Тренінг з підготовки та оцінки проєктів спільно з Nesehnuti у м. Брно (Чехія)

У вересні команда Екоклубу разом із чеською громадською організацією Nesehnuti пройшла тренінг “Оцінка проєктів та аналіз їхньої реалізації”.

Упродовж двох днів ми спільно:

- вивчали принципи побудови логічної матриці проєктів, взаємозв'язки між продуктами, результатами, цілями та впливом
- застосовували врахування цілей сталого розвитку при розробці проєкту
- розробляли індикатори проєкту.

За наслідками тренінгу Екоклуб з партнерами підготовували проєктну заявку, що спрямована на подолання енергетичної бідності у громадах завдяки енергоефективності. На час підготовки звіту Nesehnuti разом із Екоклубом шукають фінансування для втілення ідеї.

Громадська організація “Nesehnuti” має кілька напрямів діяльності: справедливе суспільство, сталий розвиток міст, права жінок та політичних в'язнів. Організація проводить громадські кампанії, інформування та освітню діяльність.

31 ■ Зустрічі із партнерами у Берліні для обговорення співпраці

Упродовж 21-25 вересня команда Екоклубу перебувала у Берліні, де зустрілася з партнерськими організаціями: “Енергетичне партнерство України та Німеччини” (DENA), Wechange, DRA, Представництвом фонду ім. Гайнріха Бьоля, GermanWatch.

Під час зустрічей поділилися робочими планами та пріоритетами діяльності, знайшли сфери для співпраці. Зокрема, обговорювали:

- умови роботи приватних сонячних станцій в Україні
- розвиток водневої енергетики на основі ВДЕ
- розвиток центрального опалення як елемента переходу до низьковуглецевого розвитку
- вплив земельної реформи на вирощування енергетичних культур
- потреби інформаційних кампаній в сфері ВДЕ та клімату в Україні
- розвиток енергетичних кооперативів в Німеччині та Україні
- трансформації вугільних регіонів та інше.

Також Екоклуб долучився до кліматичного маршу – події Fridays for Futures, що збрала лише у Берліні понад 50 000 учасників. Екоклуб підготував плакати та разом із іншими пройшов ходою містом, привертаючи увагу до кліматичних проблем, які не мають кордонів та є найбільшим викликом сучасності.

[Більше фото.](#)

32 ЗАХОДИ З ПРИХИЛЬНИКАМИ

Екоклуб працює над налагодженням механізму роботи з членами та прихильниками організації. Членство у громадській організації – це можливість бути долученим до реформ захисту довкілля, бути частиною розвитку демократичного суспільства, реалізувати власні ідеї. Ставши членом Екоклубу, своїми ініціативами ви можете впливати на покращення довкілля, підтримуючи нашу діяльність.

Підтримка громадських організацій – це підтримка розвитку демократичного ладу в країні, тому ми закликаємо українців долучатися до місцевих ініціатив, які діють для місцевого розвитку.

■ Вулична акція “Одного Чорнобиля нам достатньо”

У роковини Чорнобильської трагедії Екоклуб та небайдужі жителі Рівного нагадали людям про ризики використання атомної енергетики. Акцією “Одного Чорнобиля нам достатньо” наголосили на важливості переходу країни на відновлювальні джерела енергетики та застерегли посадовців від можливих помилок – чергових небезпек від діяльності атомних електростанцій, що чатують на українців із добудовою третього та четвертого реакторів на Хмельницькій АЕС.

[Деталі позиції Екоклубу.](#)

■ Мандрівка “Всесвіт природи”

У травні спільно з нашими партнерами [Taista Travel / Тайстра Подорожей](#) Екоклуб вирушив досліджувати Крейдяні гори та вапельні смт Клевани (Рівненська обл.) Учасники екскурсії дізналися історії дерев в казковому лісі, пізнали процес виготовлення Іван-чаю, дегустували мед та чай у місцевого пасічника.

[Більше фото.](#)

■ Міський екопікнік “ДеревоFEST”

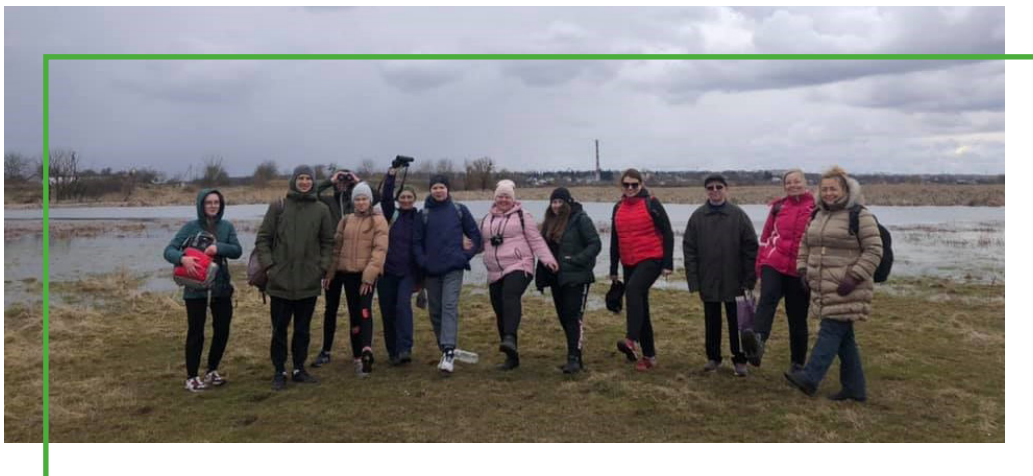
22 травня Екоклуб долучився до міського екопікніка “ДеревоFEST”. Ціллю події було об’єднання містян навколо якісного озеленення, збереження вікових зелених насаджень, біорізноманіття та адаптації громади до зміни клімату.

Під час події Екоклуб представив результати всеукраїнського опитування про те, як українці відчують зміну клімату. Також розповсюджували інформаційні матеріали про енергоефективність, сталу енергетику, зміну клімату, багато спілкувалися із рівнян(к)ами про збереження довкілля Рівненщини, разом із дітьми виготовляли будиночки для комах та грали у гру “Місто кліматичної магії”.

■ Прогулянка маршрутом “Долиною малої річки Устя”

У квітні Екоклуб на запрошення Екологічного центру Рівненського Палацу дітей та молоді приєднався до прогулянки маршрутом майбутньої екостежки “Долиною малої річки Устя”.

Нас запросили приєднатися до створення екостежки, тож цей похід мав на меті мапування точок стежки – “Вікові дуби”, “Крейдяні схили”, “Великоолексинські озера”.

Загалом стежка проходитиме через ботанічний заказник загальнодержавного значення “Вишнева гора” та лісовий заказник місцевого значення “Урочище “Павлівщина”.

Маршрут пролягатиме також через водно-болотні угіддя неподалік села Великий Олексин, де хочуть облаштувати майданчик для спостереження за птахами.

Наміри про співпрацю щодо облаштування стежки з екомаршрутом, що знаходиться за 10 кілометрів від Рівного, попередньо було узгоджено із керівництвом Шпанівської громади.

Робота над створенням стежки триватиме і в 2022. Запрошуємо приєднуватися до процесу – завдань багато і вони різні: від створення дописів і фото для соцмереж до пошуку фінансування та маркування стежки.

■ Комунікація

Кількість підписників в соцмережах:

- Facebook – 5 400
- Instagram – 1 302
- Twitter – 116
- Youtube – 70

Розсилка енергетичних та кліматичних новин для громад: 1 116 підписників та 23 листи з новинами та можливостями для розвитку громад

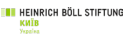

Серія із 7 **публікацій** заходів з адаптації до зміни клімату

Цього року ми підготували 1 **відео** та 4 **фотозйомки**

Написали 70 **статей** та понад 200 **дописів**

Оновили **сайт Екоклубу** та продовжуємо працювати над його доступністю.

35 ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

	2 981 498,95 грн		"Посилення демократичних процедур охорони довкілля України"
	455 932,9 грн		"Забезпечення дотримання екологічних вимог на заводі "Кроноспан", що будується"
	451 935,9 грн		"Запровадження діалогу ЦОВ та ОМС у питаннях скорочення викидів"
	414 427,77 грн		"Посилення громадської мережі "ЕкоNet" в питанні охорони клімату і довкілля в Східній Європі та Центральній Азії"
	280 728,51 грн		"Підтримка та розвиток Української кліматичної мережі"
	268 449,89 грн		"Підтримка Коаліції українських НУО "Енергетичний перехід"
	213 265,48 грн		"Підвищення ефективності споживання енергії у ОСББ"
	122 700 грн		"Підтримка побудови громадського руху за майбутнє із низьким вмістом вуглецю в Україні та країнах СЄКЦА, що стосується питань змін клімату та енергетики на місцевому та національному рівнях та з підтримки діяльності та розвитку Української кліматичної мережі"
	111 559,11 грн		"Аналіз ПДСЕРК та посилення місцевих кліматичних амбіцій" ГО "Екодія"
	50 952 грн	WECHANGE	"CIVIL SOCIETY ENERGY 2021"
	38 039,05 грн		Дохід від курсової різниці
	35 000 грн		Розробка ПДСЕРК для Славутицької громади
	29 271 грн		ТОВ "Кроноспан" (відшкодування по судовій справі проти Екоclubу)
	20 000 грн		Розробка SEO для Коростенської громади
	10 000 грн		ГО "Дікісі груп"
	6 447,10 грн		Членські та благодійні внески
	5 000 грн		Асоціація енергоефективних міст України (благодійний внесок)
	2 488,2 грн		"Підвищення ефективності споживання енергії для ОСББ" співфінансування енергоаудиту ОСББ, вул. Київська, 77
	333,28 грн		Відсотки банку

НАДХОДЖЕННЯ: 5 498 029,14 грн

	1 827 585,83 грн		Заробітна плата
	1 049 868,02		Аудиторські, консультаційні, навчальні, юридичні послуги
	512 908,5 грн		Інформаційні послуги, медіапідтримка, дизайн
	427 744,73 грн		Офісні та адміністративні витрати
	245 345,26 грн		Заходи
	227 062,49 грн		Відрадження
	103 685,74 грн		Інші проектні витрати
	77 544,55 грн		Втрати від курсової різниці від продажу валют

ВИТРАТИ: 4 471 745,12 грн

36 ПАРТНЕРИ

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

тут міг бути
логотип Вашої
організації :)

WECHANGE

HEINRICH BÖLL STIFTUNG
КИЇВ
Україна

Bund für
Umwelt und
Naturschutz
Deutschland

British Embassy
Kyiv

екодія
ecoaction.org.ua

Supported by:

Federal Ministry
for the Environment, Nature Conservation
and Nuclear Safety

based on a decision of the German Bundestag

Brot
für die Welt

ЯК ТА ДЛЯ ЧОГО ВИ МОЖЕТЕ ПІДТРИМАТИ ЕКОКЛУБ

Екоклуб – це громадська організація, ціллю якої є охорона та поліпшення стану довкілля. Ми віримо, що природа є цінністю сама по собі, незалежно від практичної користі для людей. Навіть у часи криз довкілля занапащати не можна і люди не зможуть щасливо жити без збереженого природного середовища.

Якщо ви поділяєте наші погляди, вважаєте діяльність Екоклубу важливою та бажаєте долучитися до збереження довкілля, пропонуємо вам:

37 ■ Підписатися на розсилки новин Екоклубу

- [для прихильників](#) - інформуємо про новини, події Екоклубу та можливості розвитку
- [для громад](#), які цікавляться розвитком своєї енергонезалежності та кліматичними рішеннями, пошуком фінансування проєктів та навчанням

■ Стати членом або волонтером організації

Члени Екоклубу – це люди, які вважають цілі та діяльність Екоклубу потрібними і важливими. Тому вони підтримують Екоклуб різними способами: приходять на заходи, поширюють інформаційні матеріали, допомагають працею та матеріально, а також можуть брати участь у управлінні організацією.

Беручи участь у діяльності громадської організації, ви робите внесок у досягнення змін у суспільстві. Саме заради таких змін, які вестимуть до збереження довкілля, діє Екоклуб.

Підтримка природоохоронної громадської організації людьми показує суспільну важливість проблем довкілля. Наявність членів зробить вимоги організації сильнішими, оскільки такі вимоги представлятимуть думку не лише працівників. Вимога про необхідність припинити скиди стічних вод в озеро Басів Кут у Рівному «від 10 працівників Екоклубу» і «від Екоклубу, якого підтримує 5000 прихильників» не одне і теж.

[Інструкція, як стати членом чи волонтером Екоклубу.](#)

■ Підтримати Екоклуб фінансово

Ваші внески допоможуть нам діяти більш незалежно та планувати активності, непередбачені у наших проєктах, наприклад, із залучення українців до природо-захисного руху, просвітницьких заходів та підтримки менших екоініціатив.

[Зробити благодійний внесок.](#)

ecoclubrivne.org